

Herdenkingsviering in het licht van Alle(r)zielen, 31 oktober 2020

Thema: dragen-gedragen worden

Voorgangers: Jeanneke de Bot en Mieke Mol

Cantor: Wim Delhaes

Pianist: Frank Bockholts

Team beeld en geluid: Armand Klaassen, Jeroen Kok

Aankleding altaartafel: Marijke Coonen

10 Minuten voor aanvang viering klinkt de muziek van Arvo Pärt (afbeelding boom in herfsttooi)

Mededelingen door Frank

Paaskaars brandt

Klankschaal

Welkom

Welkom lieve mensen, jullie allemaal in deze kerk en ook jullie die thuis met ons meevieren.
Een vreemde tijd....Corona en Allerzielen. In mijzelf kreeg ik het niet gescheiden, Allerzielen loopt over in corona en omgekeerd; beiden roepen pijn op van verlies en gemis.
Er is nood aan troost en bemoediging. Mieke en ik wensen ons allen toe dat deze viering ons dat mag brengen.

“ Onze doden herdenken is kiezen voor hun blijvend gezelschap”.

Deze woorden blijven mij ontroeren, merk ik, want dat is toch waar wij ten diepste naar verlangen als wij een lief mens moeten missen! “ Hun blijvend gezelschap” alleen nu op een heel nieuwe wijze.

En dan is het helpend om speciaal met Allerzielen, maar in wezen alle dagen van het jaar, hun namen te blijven noemen, een lichtje voor hen aan te steken, over hen te vertellen.

Dit zouden we ook graag na deze viering gedaan hebben, bij een kopje koffie of thee, maar dat kan nu jammer genoeg niet, terwijl we er nu juist zo'n behoefte aan hebben even dichtbij elkaar te zijn, elkaar te omhelzen, te luisteren naar elkaar.

Maar de kracht van de gedachten kan heel sterk zijn; als we het verlangen voelen om ons te verbinden, dan kan verbinding ook zeker nu gevoeld worden.

Waarom die takjes rozemarijn op de altaartafel? De mensen vroeger legden bij begrafenissen takjes rozemarijn op de graven; ze zeiden daarmee symbolisch dat ze voor altijd en eeuwig met elkaar verbonden blijven.

Om die reden hebben wij rozemarijn gelegd rondom de lichtjes die wij straks gaan aansteken en die staan voor onze overleden dierbare, wiens namen straks genoemd worden.

Openingsgebed: God, wie bent U?

Bent U de kracht van boven
die we kunnen ontdekken,
als we ervoor openstaan?
Of bent U die medemens vlakbij
in al zijn hulpeloosheid,
die het beste in ons bovenhaalt?

Bent U het vuur in ons hart
waardoor we elkaar liefhebben
en met elkaar meeleven?
Of bent U de prikkel
die mensen strijdvaardig maakt
en laat vechten tegen onrecht?

Lijkt U op dat Christusbeeld
in die stille, oude kerk,
dat rust geeft en tot inkeer brengt?
Of bent U in de mensen om ons heen,
in hun bemoedigende woorden
en troostende gebaren?

Bent U die onzichtbare persoon,
die onze gebeden hoort
en onze pijn en twijfel kent?
Of bent U die stem diep van binnen,
die ons waarschuwt als we fout zitten
en ons helpt opnieuw te beginnen?

God, wie bent U?

Oasekaars wordt aangestoken

Lied: Wij zoeken U als wij samenkomen, couplet 1, 2, 4

Inleiding (Inleiding loopt over in levend woord))

“Dragen en gedragen worden” is het thema van deze viering.

Wanneer we een lief mens moeten missen wordt er veel van ons gevraagd om het te kunnen (ver-) dragen; zélf te dragen, maar zeker niet alleen. Het besef dat we gedragen worden - soms op een wijze die we maar moeizaam opmerken - is de rode draad in deze viering. Dat we die meedragende kracht in vele gedaanten mogen blijven voelen.

We gaan het ook horen na het levend woord, in de lezing van Jesaja waarin hij zich afvraagt: “Waar is onze beschermer” en dan legt hij uit dat de Eeuwige bij hen was en bij hen zal blijven, op een verborgen wijze.

Zó nabij dat hij begint met de woorden: In al hun nood was ook Hijzelf in nood.

En Lucas vertelt ons hoe het de 2 leerlingen van Jezus vergaat als zij na het verlies van hun leermeester en tevens beste vriend, vol van verdriet en pijn op weg gaan naar Emmaüs. Een vreemdeling wordt tochtgenoot. Metgezel. Het was juist in dat verdriet dat Jezus zich kenbaar maakte.

Levend woord

Hoe ontredderd en ontheemd hebben velen zich de afgelopen maanden niet gevoeld toen het Coronavirus slachtoffers ging maken en ons liet zien en voelen dat niets meer vanzelfsprekend was; niets meer hetzelfde als daarvoor.

En datzelfde gevoel, los van Corona, overvalt ons als een lief mens ons ontvalt. En met alles rond corona op de achtergrond en dan weer op de voorgrond erbij is het extra zwaar als je nu rouwt om het gemis van een dierbare. Hebben we elkaar zó nodig.

Hoe draag je dat wat soms kan voelen als “niet te dragen, zó zwaar”? En er misschien wel vragen gevoeld worden als; “Wie bent U toch? Waar kunnen wij U ontmoeten? Zie ons toch in onze nood; het is te groot om het alleen te dragen”.

Hoe troostend zijn dan de woorden die wij straks horen van Jesaja en Lucas die zeggen dat we altijd mogen en kunnen vertrouwen op die Ene, die er altijd is. Met die meest nabije en liefdevolle naam: IK ZAL ER ZIJN!

Wat een houvast kan het zijn, het weten dat Hij altijd met ons meetrekt door de stormen en woestijnen van ons leven. Waakzaam. Zoals een ouder-arend met zijn jong omgaat.

Maar door de heftigheid van het verlies, denk maar aan de Emmaüsgangers, is Hij niet zichtbaar voor hen omdat hun blik vertroebeld was door verdriet.

Hoe vaak gebeurt dat **ons** niet, dat God in het spel is, ons rakelings nabij was en wij het niet opgemerkt hebben? Ik herinner mij, uit een eigen verdrietige periode, dat ik regelmatig pas later goed kon zien op welke wijze er méé gedragen was, maar mijn blik Hem in de mensen om mij heen, niet heeft herkend; Ik **zijn fluisterende** stem niet kon ontdekken omdat de pijn alles overheerste.

En wat is het dan belangrijk dat we niet vaak genoeg kunnen horen en tegen elkaar zeggen dat **God gebeurt....nu**, nu hier op aarde.

God gebeurt rondom ons heen; denk maar eens terug aan wat we de laatste maanden voor moois gezien hebben in de zorg en op andere terreinen. Denk eens terug aan die heftige periode van gemis.....wie waren er toen niet allemaal die meedroegen op heel verschillende manieren.!

In het openingsgebed hoorden wij de woorden: Bent U de kracht van boven? Die onzichtbare figuur die onze gebeden hoort en onze pijn en twijfel kent; het vuur in ons hart?

Of bent u die medemens die het beste in ons en onze kracht weer naar bovenhaalt, door bemoedigende woorden en troostende gebaren?

Ik geloof zelf in al deze krachten; misschien kunnen we zeggen: “de hemel en de aarde werken samen in een innige verbinding”.

God zien we gebeuren als wij zijn aanwezigheid kunnen en willen zien in mensen en situaties om ons heen. Er is eigenlijk geen mooiere samenwerking te bedenken, maar het vraagt wakkerte en een bepaalde geloofshouding om God aan het werk te zien, door de handen en voeten heen van onze medemens.

Laten wij er zijn voor elkaar, elkaar niet uit het oog verliezen, zodat we meedragen en de ander er niet alleen voorstaat en daarnaast vertrouwen dat we worden opgevangen, zoals we straks zullen horen in het lied:

“Die mij droeg op adelaarsvleugels”.

Ik wil afsluiten met de woorden van de Emmaüsgangers, ze voelen voor mij nu als een intens gebed, speciaal nu wij met onze gedachten zijn bij de lieve mensen die wij moeten missen en wij zoveel groots meemaken: “ *Blijf bij ons*”, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde” .

Gods fluisterende woorden zouden kunnen zijn: “ Wees niet bang, Ik ben erbij” .

God ziet ons, maar bovenal hoort hij ons. God een en al oor.....alle verzuchtingen van ieder mens op de wereld, alle pijn, misschien niet eens uitgesproken, bereiken Hem...Hij lijdt met ons mee **en** is ons tot steun.

Stilte

Lied: Uit uw hemel zonder grenzen, GvL 530

1^e Lezing uit Jesaja 63, 9-14

De profeet Jesaja legt in het volgende fragment uit dat de Eeuwige bij hen was en bij hen zal blijven, maar op een verborgen wijze:

In al hun nood was ook hijzelf in nood:
zij werden gered door de engel van zijn tegenwoordigheid,
in zijn liefde en mededogen heeft Hij hen zelf verlost,
Hij tilde hen op en heeft hen gedragen, alle jaren door.

En Hij dacht aan de dagen van weleer.
Waar zijn de herders van zijn kudde?
Waar is Hij die hen bezielde
met zijn heilige geest?
Die Mozes ter zijde stond met zijn kracht,
die voor hen het water kiefde?

Die hen door de diepte leidde,
die ons door de woestijn leidde
zonder dat we struikelden.

Het was de Geest van de Heer die hen rust gaf.

Pianoklanken

2^e Lezing Lucas 24, 13-17 en 28-30 (*hierbij afbeelding van de Emmaüsgangers*)

Op dezelfde dag nog dat de leerlingen bij het lege graf van Jezus zijn geweest gaan twee van hen op weg naar een dorp dat Emmaüs heet en zestig stadie van Jeruzalem verwijderd ligt. Ze spraken met elkaar over alles wat er was voorgevallen. terwijl ze zo met elkaar in gesprek waren, kwam Jezus zelf naar hen toe en liep met hen mee, maar hun blik werd vertroebeld, zodat ze hem niet herkenden. Ze spraken met Jezus over alles wat was voorgevallen; zijn lijden en sterven en het lege graf. Alles wat hen zo bedroefd maakten
Maar Jezus legde hen uit wat over hem geschreven staat en wat de profeten gezegd hebben.

Ze naderden het dorp waarheen ze op weg waren. Jezus deed alsof Hij verder wilde reizen. Maar ze drongen er sterk bij hem op aan om dat niet te doen en zeiden: “ ***Blijf bij ons***, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde”. Hij ging mee het dorp in en bleef bij hen.

Lied: Zo vriendelijk en veilig als het licht, couplet 1,2 GvL 570

Gebed van Erwin Roosen

Geef ons moed

Blijf ons toefluisteren, God,
telkens wanneer angst het wint
van vertrouwen
telkens wanneer liefde het moet afleggen
tegen ongelooft.

Vertel het ons, elke dag opnieuw:
“ Ik ben het! Je hoeft niet bang te zijn!”
En wil met ons meegaan
van de nacht naar de morgen,
van de duisternis naar het licht.

En vergeef ons als onze twijfel
toch groter blijkt dan ons geloof.

Reik ons uw hand, gevuld met tederheid en liefde.

Aansteken van vredeskaars en vredewens

Wij steken nu de vredeskaars aan om ons te herinneren dat Jezus, overal waar Hij kwam, de woorden uitsprak:

“ Sjalom, vrede zij u”.
Hij wist zich verbonden
met de Bron van alle leven.

Vanuit die Bron mogen ook wij vrede ontvangen
en deze vrede met elkaar delen.

Geven we elkaar nu, op afstand, een teken van vrede

Geloofsgebed allen

**Ik vertrouw op God,
nog nooit gezien en toch steeds aanwezig,**

**Ik verlaat mij op Hem als op mijn trouwste vriend,
als op de meest liefhebbende van alle ouders.
Hij kan niet alles wat zijn kinderen verlangen,
maar zal geen van hen ooit laten vallen
en dwingt nooit iemand tot wat die niet wil.**

**Net als de maker in wat hij gemaakt heeft,
en de dichter in zijn gedicht,
herken ik ook Hem in al wat bestaat,
vooral in wat leeft**

en het meest in de onzelfzuchtige liefde van mensen.

Pianospel in de sfeer van Ubi Caritas en 1x door cantor gezongen: "waar vriendschap is en liefde, daar is God".

moment v stilte

Elke naam die we zo gaan noemen (gedicht van Marinus van den Berg)
is een licht
een belofte
een verbondenheid.

Elke naam is een verhaal
een gezicht
een herinnering
is noemenswaardig

Wij noemen hun namen

Wij willen bidden voor de mensen die wij missen; voor mensen waarvan we nog steeds houden, voor mensen van wie we de naam niet kennen.

We noemen nu hun namen en ontsteken voor allen een kaarsje (wat u aan het einde van de viering mee mag nemen??)

na het ontsteken v.d. kaarsjes afsluiten met: God van alle mensen, zie en zeg en al deze kaarsjes die symbool staan voor alle mensen die wij zo missen.

Pianospel

Voorbeden

V. Laten we stil worden en bidden tot God,
Die begrijpt al wat wij zeggen
en wat we niet kunnen zeggen,
omdat er geen woorden voor zijn.

Allen: spreid uw dragende vleugels

Voor allen die moeten leven met een lege plaats aan hun zijde;
voor hen die treuren om het verlies van een kind, een kleinkind,
een vriend die wegviel uit hun kring,
om een gemis dat niet te noemen is.
Dat er voor hen een mens mag zijn
die zwijgen, troosten en meedragen kan.
Dat zij troost mogen ervaren van God,
die een God van levenden én van doden is.

Voor allen die treuren om dierbaren die nooit terugkwamen,
slachtoffers van natuurrampen, van zinloze oorlogen;
voor de vele kinderen in vluchtelingenkampen, zonder ouders,
voor allen die, nog steeds, sterven door gebrek aan voedsel;
dat hun namen niet verdwijnen in het niets,

maar geschreven staan in de palm van Gods hand

Allen: spreid uw dragende vleugels

Voor allen die lijden door het corona virus;
allen die, door angst bevangen, niet vrijuit durven leven.
Voor ouderen eenzaam in hun kamer.
Voor allen die een dierbare verloren tijdens de laatste maanden
en geen afscheid konden nemen.
Voor allen die getroffen zijn door corona en lijden aan de gevolgen daarvan,
dat wij hen tot steun zijn;
de angst wegnemen door ons te houden aan alle voorschriften en in vertrouwen durven leven.

Voor ons , hier bijeen,
geef ons geloof in U onze God en vader;
geef ons het geloof dat de dood het zal verliezen van het leven
dat het licht zal winnen van de duisternis,
de dag van de nacht.
Dat wij de dood niet verdringen,
niet leven in angst.
Dat wij elkaar op vleugels mogen dragen.

En we steken een kaarsje aan voor alle troosters,
lieve mensen die, als het erop aankomt ,
kunnen luisteren en er zijn.

Allen: spreid uw dragende vleugels

Laten we nog een moment stil zijn voor dat wat nog in ons leeft en deze avond niet genoemd
is.....

Goede God, wij kunnen niet geloven
dat het mensenleven uitdooft bij de dood,
dat er niets van overblijft....
U bent een God van levenden,
U kent ons, U draagt ons en wij bestaan in U,
U wilt niet dat wij sterven, maar leven.
Verhoor ons bidden voor allen die wij hier herdenken;
Dat zij opgenomen mogen zijn in uw eeuwigheid.

Lied: Lied van de oproep ten leven, GvL 615, couplet 1,2

Onze Vader van Ferdie Westen door allen
(laten we elkaar in gedachten vasthouden als we samen het Onze Vader bidden)

**Onze Vader, hemel en aarde,
diep in ons verborgen
laat jouw wil geschieden**

**Geef ons dagelijks wat wij nodig hebben
naar lichaam en naar ziel**

**Vergeef ons onze tekortkomingen
en leer ons mild te zijn
voor onszelf en voor anderen**

**Maak ons wakker
uit slaap en dwangmatigheid
en laat ons steeds het goede doen**

**want van jou is de toekomst
tot in eeuwigheid
Amen.**

Brood voor onderweg van Margreet Spoelstra (afbeelding korenveld)

Naam die ons wenkt
ons richting geeft
onhoorbaar soms
verloren
in alle ruis die ons omgeeft
doe ons weer horen

Naam die ons kent
ons staan en gaan
ons zwerven ons
vergeten die als wij vallen ons doet staan
roep ons
doe ons weer weten

Naam die ons brood is levensbron
met ons bestaan
verweven
naam als een levenslang verbond
jij roept
wij mogen leven

*wij breken brood, maar geven het niet aan elkaar. Terwijl we het mandje met stukjes brood tonen,
zeggen wij:*

Dat wij ons gesterkt mogen voelen als wij dit brood in onze gedachten nu aan elkaar geven voor
onderweg.....voor de dagen die komen gaan.....dat het ons extra kracht mag geven ,
wetende dat we er niet alleen voorstaan

Afsluitende woorden van de voorganger (bedanken voor komst, meevieren thuis en allen die
meegewerkt hebben a d viering)

Wegzending uit: In het spoor van de Emmaüsgangers van W. Bruyninckx

Als je morgen
naar 'Emmaüs' moet
en onderweg komen er vragen
in je hart en twijfels in je geest
en zinkt de moed je in de schoenen,
zie toe wie met je meegaat op de weg....

Het zal een mens zijn
die eerst vreemd voor je is;
misschien luistert hij
en maakt veel voor je duidelijk.
Zijn stem zal warm zijn
en vol begrip;
zijn hand vast en zacht
en wanneer je hem bij je uitnodigt
om binnen te komen
-het zal bij valavond zijn-
zie toe als hij met je het brood breekt;
het kan de Heer zijn,
heel duidelijk;
en daarna maar weer
gewoon de mens die de weg met je gaat.....

Slotlied: Die mij droeg op adelaarsvleugels

Afbeelding boom in herfsttooi

Volgende viering: 14 november, Hans van Hak en Ed Colnot